

Seisuga 6.08.2025

Akude kasutamine ja panus jäätmetekke vältimisse

Meie sõidukid, osad, tarvikud ja elustiilitooted võivad sisaldada akusid, näiteks seadmete akusid, käivitusakusid või elektrisõidukite akusid (kõrgepingeakud ja 48 V akud). Need akud on projekteeritud pika kasutuseaga.

Kui kasutate akusid asjakohaselt ja kasutate ära võimalusi akude taaskasutamiseks, ümbertöötlemiseks või omal vastutusel kasutusotstarbe muutmiseks, vähendate nõudlust, uute patareide ja nende tootmiseks vajaliku esmase tooraine järele, ja samas ka akujäätmete kahjulikku mõju meie keskkonnale ja tervisele.

Järgides tootja kasutussoovitusi, saate optimeerida akude kasutusega ja anda olulise panuse jäätmetekke vältimisse.

Akude asjakohase kasutamise soovitused lõppkasutajatele

Üldised soovitused

- Kasutage kauakestvaid ja võimalikult palju laetavaid seadmete akusid.
- Kui Te ei kasuta akutoitega seadet pikka aega, eemaldage aku seadmest igal võimalusel.
- Kasutage ainult akulaadijaid, laadimiskaableid, adaptereid või laadimisjaamu, mida tootja peab sobivaks sobiva aku tüübi või sõiduki tüübi jaoks.
- Kaitske akusid kahjustuste eest.
- Ärge jätke akusid äärmuslike temperatuuride, otsese päikesevalguse ega niiskuse kätte.
- Võimaluse korral hoidke akusid jahedas ja kuivas kohas.
- Ärge hoidke akusid madalal laetuse tasemel ja vältige aku täielikku tühjenemist.

Korduskasutamise, ümbertöötlemise ja omal vastutusel kasutusotstarbe muutmise võimalused

- Enne seadmete akude enneaegset vahetamist ja utiliseerimist kontrollige nende allesjäänud laetuse taset. Vajadusel saab neid uuesti kasutada väiksema tarbimisega seadmetes.
- Laetavaid akusid seadmetest, mida Te enam ei kasuta, saab kasutada edasi muudes sobivates seadmetes.
- Laske spetsialiseeritud töökojal, näiteks volitatud MINI teeninduspartneril, kontrollida, kas aku talitlushäireid saab remontida nii, et aku algne jõudlus taastatakse.
- Kasutatud akude kasutusotstarvet saab muuta omal vastutusel.

Täiendavad soovitused käivitusakude ja kõrgepingepakude kohta

- Kasutage ainult käivitusakusid (12 V akud), mida sõiduki tootja peab sobivaks.

- Käivitusaku säästmise huvides kasutage sõiduki töövalmidust ja aktiveeritud voolutarvet ainult nii kaua, kui see on hädavajalik.
- Laadige kõrgepingeakut regulaarselt.
- Laadige madala laadimisvõimsusega kõrgepingeakut AC-laadimisjaamades või Wallboxides.
- Võimaluse korral kasutage sõidukit igapäevaelus laetustasemega 10 % kuni 80 %.
- Suurema laadimiseesmärgi korral laadige kõrgepingeakut võimaluse korral alles vahetult enne planeeritud väljasõitu.
- Vähendage kõrgepingeaku koormust, sõites säästlikult ja ettenägelikult.

Täiendavaid soovitusi ja juhiseid leiate oma sõiduki käsiraamatust või aku käsitlemisjuhendist.

Lisateabe saamiseks pöörduge MINI volitatud teeninduspartneri poole.

Panus kasutatud akude ja patareide eraldi kogumisse

Akude lõppkasutajana olete seadusega kohustatud koguma ja kõrvaldama kasutatud akusid muud tüüpi jäätmetest, näiteks olmejäätmetest eraldi. See tagab kasutatud akude asjakohase käitlemise ja ringlussevõtu, väärtuslike toorainete taaskasutamise ning keskkonna ja tervise kaitse.

Kasutatud akude ja patareide tagastamine ja kõrvaldamine on Teile kui lõppkasutajale tasuta.

Kasutage selleks otstarbeks loodud tagastus- ja kogumispunkte kõigis Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmesriikides, nt jaemüügipoodides, vanade elektriseadmete ja kasutusest kõrvaldatud sõidukite käitlusjaamades, munitsipaaljäätmete kogumispunktides või spetsiaalselt loodud tagastamis- ja kogumissüsteeme.

Lähima spetsiaalselt loodud tagastamis- ja kogumispunkti asukoha leiate internetist.

Kasutatud akude ja patareide tagasivõtmine

Käivitusakude, tööstusakude ja elektrisõidukite akude tootjad on seadusega kohustatud nende kategooriate akusid tasuta tagasi võtma.

Lõppkasutajana saate kasutatud akud tasuta tagastada spetsialiseeritud töökotta, nt Teile volitatud MINI teeninduspartnerile. See võimalus on saadaval ilma uut akut ostmata ja sõltumata sellest, kas ostsite aku tootjalt.

Kasutatud akude ja patareide tasuta tagasivõtmise raames katavad akude tootjad järgnevad kulutused.

- Kasutatud akude ja patareide eraldi kogumise kulud, sealhulgas nende edasise transpordi ja töötlemise kulud, võttes arvesse mis tahes tulusid, mis tulenevad nende korduskasutamiseks ettevalmistamisest või kasutusotstarbe muutmisest või akujäätmetest ringlussevõtu käigus taaskasutatud sekundaartoorainete väärtusest.
- Kogutud segaolmejäätmete koostise uuringu tegemise kulud, et selgitada välja asjatundmatult kõrvaldatud kasutatud akude ja patareide arv.
- Kulud, mis on seotud teabe edastamisega, kasutatud akusid ja patareide jäätmetekke vältimise ja käitlemise kohta, kõigile asjakohastele sihtrühmadele.
- Kogu nõutava teabe kogumise ja asjaomastele asutustele edastamise kulud.

Lisateabe saamiseks pöörduge MINI volitatud teeninduspartneri poole.

Kasutusest kõrvaldatud sõidukite ringlussevõtt

Kasutustsükli lõpus tagastage oma kasutusest kõrvaldatud sõiduk tootja poolt ringlussevõtuks määratud kogumiskohta. Nende sõidukite puhul on lepinguga tagatud juriidiline käitlemine, sealhulgas akude asjakohane ja kahjustusteta eemaldamine. Viimase valdajana ei pea Te akusid eraldi eemaldama.

Kõrgepingeakude ringlussevõtt

Laske kõrgepingeakud pärast nende kasutustsükli lõppu või talitushäire korral utiliseerida spetsialiseeritud töökojas, nt Teie volitatud MINI teeninduspartneril. Need võetakse ringlusse ning taaskasutatud teisesed toorained – koobalt, nikkel ja liitium – saab väärtusahelasse tagasi suunata.

Tagasivõtmise ja ringlussevõtu suhtes üldiselt kohaldatakse vastavaid siseriiklikke õigusnorme.

Lisateavet ringlussevõtu ja jätkusuutlikkuse kohta saate MINI riigikohastelt veebisaitidelt või oma volitatud MINI teeninduspartnerilt.

Kasutatud akude ja patareide ohutu käsitlemine

Kasutatud akude ja patareide ohutuks käsitlemiseks on oluline järgida tootja ohutusjuhiseid.

Ohutusjuhised lõppkasutajatele ja edasimüüjatele

Üldised ohutusjuhised

- Sõiduki ja akude kallal tehtavaid töid, eriti hooldust, remonti või muudatusi, laske teha ainult spetsialiseeritud töökojas, nt Teie volitatud MINI teeninduspartneril.

- Ärge avage akusid ja kaitske neid kahjustuste eest. Näiteks vältige akude kukkumist või viskamist. Kahjustatud akud võivad põhjustada ohtlikke olukordi, nagu tulekahju, plahvatus või ohtlike ainete lekkimine. Akudes sisalduvad kemikaalid on söövitavad ja mürgised. Akude avamine võib põhjustada tõsiseid vigastusi või mürgistust.
- Kui märkate seadme akudes näiteks ebatavalist kuumust, tundmatut lõhna, värvimuutust või deformatsiooni, eemaldage need võimaluse korral kohe seadmest ja hoidke akust piisavat kaugust.
- Hoidke kahjustatud või defektseid akusid eraldi konteinerites ning utiliseerige need kohe ja asjakohaselt.
- Ülekoormuse ja liiga kõrge laadimispinge vältimiseks kasutage ainult akulaadijaid, laadimiskaableid, adaptereid või laadimisjaamu, mida tootja peab sobivaks sobiva aku tüübi või sõiduki tüübi jaoks.
- Näiteks on sõiduki võtmes kasutusel nõõppatarei. Patareisid või nõõppatareisid võidakse alla neelata ja need võivad põhjustada kahe tunni jooksul raskeid või surmavaid vigastusi, nt sisemiste põletuste või söövituste tõttu. Esineb vigastus- ja eluoht. Hoidke sõiduki võtmeid ja patareisid lastele kättesaamatus kohas. Kui kahtlustate, et patarei või nõõppatarei on alla neelatud või mõnes kehaosas, pöörduge viivitamatult arsti poole.
- Kindlustage kasutatud akud ja patareid lühiste eest, kattes klemmid polaarkorkidega või isoleerteibiga.
- Ärge jätke kasutatud akusid äärmuslike temperatuuride, otsese päikesevalguse ega niiskuse kätte.
- Võimaluse korral hoidke neid jahedas ja kuivas kohas.
- Koguge ja utiliseerige liitiumi sisaldavad kasutatud akud eraldi teist tüüpi akudest, eriti nendest, mis sisaldavad pliidi.

Täiendavad ohutusjuhised käivitusakude kohta

Ikoon	Tähendus
	Mitte suitsetada, lahtine tuli ja sädemed on keelatud.
	Kandke kaitseprille.
	Hoidke lastest eemal.
	Söövitusoht: kandke kindaid, ärge kallutage akut.
	Loputage happe pritsmed kohe veega. Silma sattumisel või allaneelamisel pöörduge viivitamatult arsti poole.
	Vältige otsest päevavalgust ja külmumist.
	Järgige käsitlemisjuhendit.
	Plahvatusohtlik gaasi segu. Ärge sulgege aku avasid.

Näide: Ohuikoonid ja nende tähendus käivitusakudel

- Talitushäire korral laske vastavad tööd, näiteks käivitusaku vahetamine, teha spetsialiseeritud töökojas, nt Teie volitatud MINI teeninduspartneril.
- Transportige ja hoidke täidetud käivitusakud püsti ning kindlustage need transpordi ajal ümberkallutamise eest.
- On olemas liitiumi- ja pliidi sisaldavaid käivitusakusid. Koguge ja utiliseerige liitiumi sisaldavad kasutatud käivitusakud eraldi teist tüüpi akudest, eriti nendest, mis sisaldavad pliidi.

Täiendavad ohutusjuhised liitiumioonakude kohta

Liitiumioonakusid, nagu kõrgepingeakud, 48 V akud ja 12-voldised liitiumioonakud, saab tuvastada märgistuse „Li“ või „Li-ion“ abil.

Näide: Ringlussevõtu sümbol „Li-ion“ kõrgepingeakul.

Liitiumioonakusid tuleb käsitseda eriti ettevaatlikult, kuna need on tule suhtes tundlikud.

Liitiumioonakude asjatundmatu käsitlemine või nendega asjatundmatult teostatud tööd võivad põhjustada elektrilööki. Esineb vigastuste, tulekahju või surma oht.

- Kui liitiumioonaku puutub kokku ebatavaliselt kõrge temperatuuriga või saab kahjustada, nt õnnetuse tõttu, võib tekkida gaasi ja suitsu. Kui märkate ebatavalist lõhna või suitsu, lugege palun allolevaid juhiseid selle kohta, mida teha, kui Teie sõidukis kuvatakse Check Controli teade.
 - Sõidu ajal 1. Peatage kohe; 2. Parkige sõiduk ohutult; 3. Lahkuge sõidukist; 4. Hoidke sõidukiga piisavat kaugust; 5. Teavitage päästeteenistusi.
 - Laadimisprotsessi ajal või vahetult pärast seda. 1. Vajaduse korral lahkuge sõidukist; 2. Hoidke sõidukiga piisavat kaugust; 3. Teavitage päästeteenistusi.
 - Ärge hingake väljuvaid gaase sisse.
- Liitiumioonakudes olevad vedelikud on söövitavad. Ärge puudutage väljavoolavaid vedelikke.
- Hoidke liitiumioonakusid ohtlikest ainetest või tuleohtlikest materjalidest eraldi.
- Koguge ja utiliseerige pliid sisaldavad kasutatud käivitusakud eraldi teist tüüpi akudest, eriti nendest, mis sisaldavad liitiumi.
- Laske liitiumioonakud pärast nende kasutustsükli lõppu või talitushäire korral utiliseerida spetsialiseeritud töökojas, nt Teie volitatud MINI teeninduspartneril.

Täiendavaid juhiseid ja teavet leiate oma sõiduki käsiraamatust või aku käsitlemisjuhendist.

Akude märgistuse ja ikoonide tähendus

Läbikriipsutatud prügikasti ikoon

Akude eraldi kogumise ikoon

Läbikriipsutatud prügikasti ikoon ütleb Teile, et akud tuleb koguda ja utiliseerida eraldi muud tüüpi jäätmetest, näiteks olmejäätmetest.

Kaadmiumi ja plii ikoonid

Raskmetalle sisaldavad akud on vastavalt märgistatud.

Cd Pb

„Cd“ on keemilise elemendi kaadmiumi ikoon. Kui see ikoon on akul, tähendab see, et see sisaldab üle 0,002% raskmetalli kaadmiumi.

„Pb“ on keemilise elemendi plii ikoon. Kui see ikoon on akul, tähendab see, et see sisaldab üle 0,004% raskmetalli pliid.

Akude võimalik mõju keskkonnale, inimeste tervisele või ohutusele

Akud sisaldavad saasteaineid. Seadusega on keelatud neid koos majapidamisjäätmetega, muu sorteerimata olmeprügiga või ebaseadusliku ladestamise kaudu utiliseerida.

Asjatundmatu käsitsemise või utiliseerimise korral võivad akud kujutada endast ohtu tervisele ja keskkonnale ning võivad kaasneda füüsilised ohud, eriti kui need on kahjustatud.

Terviseohud

- **Toksilisus** Paljud akud sisaldavad ohtlikke kemikaale nagu plii, kaadmium või liitium, mis võivad nahale sattudes või aurude sissehingamisel olla kahjulikud.
- **Ärritused** Akudes sisalduvad kemikaalid võivad põhjustada naha ja silmade ärritust, eriti kui esineb lekke või kahjustusi.

Füüsikalised ohud

- **Tuleoht** Liitiumioonakud võivad ülekoormuse, kahjustumise või asjatundmatu käsitlemise korral üle kuumeneda ja süttida. See võib põhjustada ohtlikke tulekahjusid, mida on raske kustutada.
- **Plahvatusoht** Akud võivad asjatundmatu käsitlemise või hoiustamise korral plahvatada, eriti liitiumioonakud, kui need on kahjustatud või ülekuumenenud.
- **Lühised** Kui aku klemmid puutuvad kokku, võib tekkida lühis, mis võib põhjustada ülekuumenemist, tulekahju või plahvatust.

Keskkonnaohud

- **Pinnase- ja veereostus** Akude asjatundmatu utiliseerimine võib põhjustada ohtlike kemikaalide lekkimist pinnasesse ja põhjavette, kahjustades keskkonda ning ohustades inimeste ja loomade tervist.
- **Ökosüsteemi kahjustused** Mürgiste ainete eraldumine akudest võib kahjustada ümbritseva piirkonna taimestikku ja loomastikku ning mõjutada bioloogilist mitmekesisust.
- **Õhusaaste** Akude asjatundmatu põletamise tagajärel võib eralduda kahjulikke aure ja osakesi, mis mõjutavad õhu kvaliteeti ning kujutavad endast terviseriski inimestele ja loomadele.

Kui olete akut kahjustanud või märkate akuga seotud probleeme, lõpetage selle kasutamine ning utiliseerige see kohe ja asjakohaselt. Kui olete kokku puutunud akus sisalduvate ainetega, pöörduge viivitamatult arsti poole.

Euroopas on mitmesuguseid mürgistusteabekeskusi, kuhu saate mürgistuse või mürgistuse kahtluse korral pöörduda.

Hädaabinumber 112 vastutab kogu Euroopas eluohtlike hädaolukordade, sealhulgas mürgistuse eest.